

Hermannin Varustamon muutto Paavalin seurakunnan tiloihin

Paavalin seurakunnan seurakuntaneuvosto
30.05.2023 § 78
36/03.01.02/2023

Esittelijä Kirkkoherra, Paavalin seurakunta Kanala Kari

Päätösehdotus Seurakuntaneuvosto keskustelee hankkeesta ja päättää jatkotoimista.

Käsittely

Päätös

Päätettiin, että

1. hankesuunnitelma tehdään Varustamon kanssa ja että se tuodaan seurakuntaneuvoston hyväksyttäväksi 3.10.2023, tai viimeistään marraskuun kokoukseen 7.11.2023
2. viranhaltijat tekevät hankesuunnitelman ja raportoivat sen valmistelusta seurakuntaneuvoston jäseniä 30.6., 22.8. ja 12.9.
3. hankesuunnitelmaa valmistelevaan työryhmään kuuluvat työntekijöistä Kari Kanala, Juha Valkeapää, Arja Rannanpää-Kortelainen ja Birgitta Huhtaluhta
4. hankesuunnitelman lapsivaikutuksen arvioinnin tekevät Ann-Marie Ahlsten, Tuija Heinonen ja Pirjo Daavittila ja asiasta informoidaan Nuorten vaikuttajaryhmää
5. hankesuunnitelman on sisällettävä (a) tarkka suunnitelma tilojen jaosta ja käytöstä Varustamon ja seurakunnan välillä, (b) selvitys muutoksen vaikutuksesta seurakunnan toimintaan ja erityisesti lapsiin ja nuoriin (c) sopimus juoksevien kulujen ja remonttikulujen jakamisesta yhteiskäytössä, (d) selvitys hankkeen taloudellisista vaikutuksista seurakunnan toimintaan pitkällä tähtäimellä

Päätöshistoria

Selostus

Paavalin seurakuntaneuvosto on kokouksessaan 7.2.2023 päättänyt, että tehdään selvitys Hermannin Varustamon mahdollisesta muutosta Paavalin seurakunnan tiloihin (§ 24 Kirkkoherran katsaus). Asiaa olivat kokouksessa esittelemässä yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén, Hermannin varustamon toiminnanjohtaja Marita Nummelin ja diakoniapäällikkö Asta Turtiainen.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 30.3.2023 merkitä tiedoksi tiivistyvän yhteistyön Paavalin seurakunnan ja Varustamon välillä sekä pyysi yhteisen seurakuntatyön johtajaa jatkamaan asian selvittämistä edelleen.

Päätöksen selostuksessa todetaan, että selvitystä ollaan aloittamassa Paavalin kirkkoherran Kari Kanalan aloitteen pohjalta. Hermannin Diakoniatalon Varustamon toiminta siirrettäisiin Paavalinkirkon tiloihin vuoden 2026 alusta. Varustamo toimii Hämeentie 73:ssa sijaitsevassa seurakuntayhtymän kiinteistössä, jonka maanvuokrasopimus Helsingin kaupungin kanssa on päättymässä vuoden 2025 lopussa ja tonttivuokra on kohoamassa merkittävästi.

Seurakuntaneuvosto oli kokouksessaan 7.2.2023 suhtautunut aloitteeseen myönteisesti ja kannattanut asian perusteellista selvittämistä huomioiden kirkolla tapahtuva monipuolinen lapsi- ja nuorisotyö.

Esiselvityksessä todetaan, että seurakunnan ja Varustamon yhteistyöllä Paavalinkirkon tilojen käyttöastetta voitaisiin tehostaa. Toiminta yhteisissä tiloissa loisi myös mahdollisuuden suunnitella yhdessä toimintaa ja työntekijäresurssien käyttöä ja vahvistaa kirkon roolia kasvatuksen ja diakonian toimijana alueella.

Varsinainen selvitys sisältää yhteistyöprojektin yksityiskohtaisemmat tavoitteet, tarkemman toiminnallisen tilatarvekartoituksen sekä Varustamon että seurakunnan osalta, selvityksen kirkkokiinteistön mahdollisista muutostarpeista, tarkennetun kustannusarvion sekä aikataulun.

Toiminnallisen selvityksen lisäksi seurakuntayhtymä haki kaavamuutosta Hämeentie 73:n tontille, jotta se voisi luopua tontistaan myymällä sen vuokraoikeuden edelleen. Toteutuessaan suunnitelma olisi osa seurakuntayhtymässä vuoteen 2030 mennessä tapahtuvaa kerrosneliöistä luopumista ja tilankäytön tehostamista.

Päätöksessä todetaan, että lapsivaikutusten arviointi tehtäisiin Paavalin seurakunnan kanssa yhdessä vasta varsinaisen suunnittelun alkaessa.

Paavalin seurakunnan työntekijät ovat keskustelleet hankkeen herättämistä kysymyksistä kokouksessaan 3.5.2023 ja siitä laadittiin erillinen seurakuntapastori Arja Rannanpää-Kortelaisen kokoama raportti (liite). Paavalin ja Hermannin yhteinen diakoniatimi keskusteli asiasta kokouksessaan 10.5.2023. Arja Rannanpää-Kortelainen on laatinut prosentuaaliset laskelmat Paavalinkirkon tilankäytöstä marraskuulta 2022 ja huhtikuulta 2023 (liitteet). Toiminnanjohtaja Marita Nummelin on tehnyt seurakuntaneuvostolle lähettämässään kirjeessä selvitystä Varustamon toiminnan muuttamisesta Paavalin seurakunnan kiinteistöön ja päivittänyt hankkeen riskiarvion. Hänen alaisensa aikaisemmin rakennuskonsulttina toiminut teologian maisteri Reino Yli-Honkola on laatinut projektiaikataulun alustavan luonnoksen(liitteet).

Paavalin seurakunnan yksityiskohtaisia tilankäyttömuutoksia ja niiden vaikutuksia ei ole selvitetty. Niitä on nyt mahdollista arvioida, kun tiedossa ovat Varustamon esittämät toiveet. Paavalin seurakunnan tilatarpeiden tekeminen edellyttää seurakuntaneuvostolta sen linjaamista, mitä toimintoja jatketaan ja mitkä toiminnot lakkautetaan Paavalinkirkolla. Varustamon tilatarpeet kohdistuvat ainakin nykyisin Partiolippukunnan käytössä oleviin tiloihin ja sen välittömässä läheisyydessä olevaan lasten kerhotilaan. Työntekijöiden käytössä olevat tilat supistuvat olennaisesti, jos jo käytössä oleviin työtiloihin sijoitetaan kahdeksan Varustamon työntekijää. Työtilojen neliömäärien lisääminen vähentäisi seurakunnan käytössä olevia salitiloja (yläsali) ja samalla kirkollisten toimitusten juhlatilat pienenisivät olennaisesti. Salitilan mahdollinen muuntaminen edellyttäisi ääneneristyksen parantamista. Koko kiinteistössä on paljon ääneneristämistarpeita, koska esimerkiksi yhden ulkopuolisen kuoron harjoitus vie koko salikerroksen.

Paavalinkirkon tilojen käyttöselvitys osoittaa, että täyttöaste on tällä hetkellä todella korkea, mutta tilojen ulkopuolista käyttöä on runsaasti. Kuorot, musiikkiryhmät ja Paavalin musiikkikoulu eivät maksa tilojen käytöstä vuokraa. Kuorot esiintyvät vaihtokauppana messuissa ja Taiteiden yössä.

Seurakuntayhtymä hakee tällä hankkeella pitkällä aikavälillä merkittäviä säästöjä, vaikka esiselvityksen mukaan muutostyöt Paavalinkirkolla maksaisivat noin 500 000 – 700 000 €. Paavalin seurakunnan säästötarpeet konkretisoituvat vuoden 2026 alussa, kun seurakunnan on leikattava menojaan kahdeksan prosenttia. Käytännössä tämä tarkoittaa nykybudjettiin verrattuna noin 160 000 euron

vähennystä. Seurakunta voi säästää lähinnä palkkamenoissa ja kiinteistöistä yhtymälle maksamassaan vuokrassa. Paavalin kirkkokiinteistön vuokramenot, jos mukana ei ole kirkkoa, ovat 210 211 euroa vuonna 2024. Varustamon tuleminen Paavalinkirkolle pienentäisi näitä vuokramenoja. Lisäksi seurakunnan taloutta rasittavat jo lähivuosina kirkon äänentoiston parantaminen ja hissien korjaaminen. Jos hankkeeseen ryhdytään, on päätettävä, millä prosentuaalisella osuudella seurakuntayhtymä osallistuisi erilaisiin kiinteistöön liittyviin peruskorjauskuluihin.

Marita Nummelinin nostaa hankkeen riskiarviossa keskeisiksi riskeiksi hankkeen kustannusten nousun, sidosryhmien vaikutuksen heikkenemisen seurakunnassa, toiminnan järjestämisen muutostöiden aikana, henkilöstön muutosvastarinnan, muutostöiden viivästymisen, olemassa olevien tilojen taloteknisten ongelmien ratkaisemisen ja sen, etteivät ihmiset löytäisi uusiin tiloihin.

Hankkeen lapsivaikutukset tulisivat olemaan merkittäviä ja ne on pystyttävä yksilöimään jo hankkeesta päätettäessä, ei vasta varsinaisen suunnittelun alkaessa.